Aan bewoners van de Zoeterwoudseweg,
Geen Manhattan aan de Trekvliet. Onderstaande brief hebben de bewoners van Ma Retraite aan Burgemeester en Wethouders gestuurd.

Wilt u op de hoogte blijven vanuit de wijkvereniging en het omwonenden collectief? Mail dan naar nadinedemooij@gmail.com

VvE Ma Retraite
Zoeterwoudseweg 13
2321 GM Leiden

Aan: College van Burgemeesters en Wethouders
Postbus 9100
2300 PC Leiden

Leiden, 17 december 2018

In afschrift aan: Van Rhijn Bouw, bewoners Zoeterwoudseweg (huis aan huis bezorgd), Wijkvereniging Cronestein, woordvoerders Stedelijke Ontwikkeling in de gemeenteraad, Erfgoed Leiden,
Leidsch Dagblad

Onderwerp: Project Watergeuskade: geen Manhattan aan de Trekvliet!

Geachte heer, mevrouw,

U kent vast wel het beeld van een kerk in Manhattan (NewYork). Een monumentaal kerkje ingesloten en overheerst door wolkenkrabbers. Dat beeld roept het Project Watergeuskade ook op. Hoogbouw van 50 meter hoog op geringe afstand ten noorden van het gemeentelijk monument Ma Retraite. Ons is verteld dat het zeker niet is uitgesloten dat in de nabij toekomst het bedrijventerrein ten zuiden van Ma Retraite er net zo uit gaat zien. En als er in de toekomst aan de Rooseveltstraat, ten westen van Ma Retraite, huizen gebouwd gaan worden zal daar ook voor hoogbouw gekozen worden als nu met hoogbouw wordt begonnen. Bewoners van Ma Retraite wijzen een dergelijke ontwikkeling nadrukkelijk af. Hoogbouw rond een kenmerkend, meer dan 400 jaar oud, monument, getuigt niet van respect voor het historisch erfgoed van Leiden. Wij willen geen Manhattan aan de Trekvliet. Wij willen niet dat de toekomst het verleden letterlijk in de schaduw zet.

Tijdens de presentatie van de plannen op 15 november viel op dat enkele vertegenwoordigers van de gemeente en Van Rhijn Bouw spraken over “die boerderij”. Het monument Ma Retraite is geen en was nooit een boerderij. Op een kaart uit 1631 staat het gebouw al getekend. Direct naast een molen met de naam “De Stadt Leyde”. Het huidige monument was in 1606 een molenaarswoning. In 1782 wordt deze woning verbouwd door de toenmalige eigenaar, de koopman Johannes Zoodaar, tot het herenhuis wat het nu nog goeddeels is. Het pand krijgt dan de naam “Hout- en Rijnlust”. De molen wordt omgebouwd tot zaagmolen “de Haan” en ten zuiden komt zaagmolen “de Eendracht”. Dus allerminst een “boerderij”, maar een herenhuis met aangebouwde knechtswoningen, zoals Erfgoed Leiden het noemt. De voorlaatste naam van het complex was “Veelzicht”, zoals ook nog te lezen is in het toegangshek. Met hoogbouw in de directe omgeving zou dat een tegenstelling vanjewelste zijn.

Ma Retraite is door inspanning van bewoners aan de Zoeterwoudseweg op de gemeentelijke monumentenlijst gekomen. Zij vreesden voor sloop toen de vorige eigenaar het pand in de 80er

jaren te koop aanbood. Tijdens de Open monumentendag in 2018 bezochten ruim 700 mensen Ma Retraite. Vooral buurtbewoners, maar ook de burgemeester.

Wij hebben geen bezwaar tegen woningbouw, maar die woningbouw moet in hoogte en aanzicht aansluiten op de woningen die er nu staan, inclusief Ma Retraite. De vele bezwaren die bewoners van de Zoeterwoudseweg al naar voren hebben gebracht onderschrijven wij volledig. In het bijzonder ook de hinder en schade die de bouw teweeg kan brengen. Ma Retraite is vanzelfsprekend niet onderheid en daardoor extra kwetsbaar voor trillingen en verlaging van de grondwaterstand. Hoe wordt dat voorkomen? Tijdens een gesprek met de ontwikkelaar is aangegeven dat de verzekeraar bepaalt hoe er gebouwd gaat worden omdat hij de schade moet vergoeden. Ons lijkt dat niet juist. Als er gebouwd gaat worden moet dat zonder schade te veroorzaken aan een monument.

In de tuin van Ma Retraite bevinden zich een aantal bomen die op de gemeentelijke bomenlijst staan. Het is vrijwel het enige groen langs de Trekvliet tussen Lammenschans en de Vrijheidslaan. Voorkomen moet worden dat bij tijdelijke verlaging van de grondwaterstand ten behoeve van de bouw deze bomen schade ondervinden of de bouw niet overleven. Ook moet schade aan pand, bomen en dieren door windtunneleffecten voorkomen worden.

De tuin van Ma Retraite is een groene oase in de wijk. Er huizen vleermuizen, er zitten egels, vlinders en veel vogelsoorten. Deze zomer was er zelfs een eekhoorn. Eenmaal hebben we de uitwerpselen van een vos aangetroffen naast een afgekloven duif. In de toekomstvisie 2040 is vergroening een belangrijk punt, zegt men. In de plannen voor de Watergeuskade staat nauwelijks groen. Aan de randen staan wat bomen getekend. Voorkomen moet worden dat het weinige groen in de buurt verstoord wordt tijdens de eventuele bouw en daarna. De suggestie dat er een fietspad door de groene oase met een brug naar de overkant van de Trekvliet kan komen, kunnen wij niet serieus nemen.

De bouw van 300 woningen en bedrijven zal veel extra verkeer opleveren. Het is bizar dat de gemeente in zijn brief van 6 december over de “Uitkomsten van de participatie bijeenkomst Watergeuskade” nu al aangeeft daar niets mee te zullen doen. Dat geeft weinig vertrouwen in de voornemens van de gemeente.

We hopen dat we ons niet als de watergeuzen van toen hoeven op te stellen tegen de Watergeuskade van nu. Dat ligt in uw handen.

Met vriendelijke groet,

De eigenaars en bewoners van gemeentelijk monument Ma Retraite, een herenhuis met knechtswoningen aan de Zoeterwoudseweg

Marga Wijker (no 13)
Paul Ulenbelt (no 13 a)
Jan en Francine Scharloo (no 13b)
Donald van Dommelen (no 13 c)
Els Klein Breteler (no 13d)
Marja van de Weijden (no 17)
Fanny de Premorel en Emmanuel Sabourin (no 19)